

REZUMAT

IMPLICAREA FAMILIALĂ ÎN EDUCAȚIA
COPILOR ȘI RANDAMENTUL
ȘCOLAR AL ACESTORA

de

Octavian Mugurel Crăciun

Coordonator principal: Ana Lucrecia Salazar Rodríguez

REZUMATUL TEZEI DE MASTERAT

Universidad de Montemorelos

Facultad de Educación

Titlul: IMPLICAREA FAMILIALĂ ÎN EDUCAȚIA COPILOR ȘI RANDAMENTUL ȘCOLAR ACESTORA

Cercetător: Octavian Mugurel Crăciun

Coordonator principal: Ana Lucrecia Salazar Rodríguez

Data finalizării: August 2012

Problema

Problema ridicată de această cercetare este legată de modul în care familia poate influența randamentul școlar al copiilor. De aceea îmi propun să observ dacă există o relație semnificativă din punct de vedere statistic între implicarea familială în educația copiilor și randamentul școlar al acestora.

Metoda

Cercetarea a fost una cantitativă de tip corelațional propunându-și să stabilească relația dintre cele două variabile, respectiv implicarea familială și randamentul copiilor. Studiul a fost realizat pe o populație de 45 de părinți ai elevilor de clasa a II-a și a III-a dintr-o școală generală din Câmpina. Instrumentul aplicat a fost chestionarul Mark Reflex NCS EP-41369:321 privind implicarea părinților în educația copiilor. Datele au fost prelucrate cu ajutorul programului statistic SPSS, versiunea 17.0 pentru Windows.

Rezultate

În urma cercetării și a prelucrării datelor statistice, se confirmă ipoteza existenței unei relații semnificative din punct de vedere statistic între implicarea familială în educația copiilor și randamentul școlar al acestora.

Concluzii

Rezultatul acestei cercetări, care confirmă, existența unei relații strânse între implicarea familială în educația copiilor și randamentul școlar al acestora, contribuie la o mai clară înțelegere a rolului pe care îl are familia în educația copiilor. Cercetările anterioare justifică acest și rezultat și ne determină să acordăm o atenție deosebită primei instituții de educație din viața omului și anume familia.

Universidad de Montemorelos

Facultad de Educación

IMPLICAREA FAMILIALĂ ÎN EDUCAȚIA
COPILOR ȘI RANDAMENTUL
ȘCOLAR AL ACESTORA

Teză
prezentată ca o cerință parțială
pentru obținerea titlului de
Master în Educație

de

Octavian Mugurel Crăciun

August 2012

IMPLICAREA FAMILIALĂ ÎN EDUCAȚIA COPILOR ȘI
RANDAMENTUL ȘCOLAR AL ACESTORA

Tesis
presentada en cumplimiento parcial
de los requisitos para el grado de
Maestría en Educación

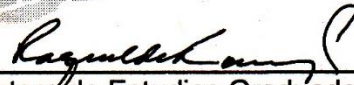
por

Octavian Mugurel Crăciun

APROBADA POR LA COMISIÓN:

Asesor principal: Dra. Ana Lucrecia
Salazar

Directora de Estudios Graduados:
Dra. Raquel B. de Korniejczuk

Miembro: Dr. Jaime Rodríguez Gómez

Miembro: Dr. Daniel Duta

Examinador externo: Mtro. Daniel Nae

10 | 06 | 2013

Fecha de aprobación

CUPRINS

LISTA FIGURILOR	v
LISTA TABELELOR	v
MULȚUMIRI	vi
Capitolul	
I. INTRODUCERE	1
Antecedentele problemei	1
Prezentarea problemei	3
Declarația problemei	3
Ipoteza cercetării	3
Obiective	4
Importanța și justificarea problemei	4
Limitări și delimitări	4
Presupozițiile studiului	5
Definirea termenilor-cheie	5
II. REVIZIA BIBLIOGRAFICĂ	7
Definirea și clasificarea termenilor-cheie	10
Factori care influențează educația în cadrul familiei	11
Sarcini pentru părinți în educația copiilor	13
Sugestii generale pentru părinți	23
III. METODELE DE CERCETARE	28
Tipul de cercetare	28
Populația	28
Operaționalizarea variabilelor	28
Operaționalizarea ipotezei	29
Prezentarea instrumentului	29
Procedura de strângere a datelor	31
Analiza datelor	31
IV. PREZENTAREA REZULTATELOR	33
Descrierea eșantionului	33
Clasa din care face parte elevul	34
Genul elevilor	34
Notele primite de elevi	35

Scor chestionar	37
Validitatea instrumentului	38
Probarea ipotezelor	38
V. REZUMAT, DISCUȚII, CONCLUZII, IMPLICAȚII ȘI RECOMANDĂRI	39
Rezumat	39
Discuții	42
Concluzii	44
Implicații	44
Recomandări	45
Anexe	
A. TABEL FRECVENȚĂ SCORURI	47
B. REABILITY COEFFICIENTS	51
C. TABEL COEFICIENTUL PEARSON	52
D. CHESTIONAR IMPLICARE PĂRINȚI	53
REFERINȚE	55

LISTA FIGURILOR

1. Notele primite de elevi	35
2. Frecvența scorurilor	37

LISTA TABELELOR

1. Operaționalizarea variabilelor	29
2. Operaționalizarea ipotezei	30
3. Frecvența elevilor pe clase	34
4. Frecvența elevilor pe genuri	34
5. Distribuția elevilor pe clase și gen	35
6. Notele elevilor pe clase	36
7. Notele elevilor pe genuri	36
8. Analiza descriptivă	37

MULȚUMIRI

Mulțumesc lui Dumnezeu pentru universul cunoașterii și capacitatea pe care mi-a oferit-o de a studia un fir de praf din marele univers al educației.

Soției mele pentru sprijinul acordat în realizarea acestei lucrări.

Copilului meu pentru răbdarea și îngăduința pe tot parcursul acestei cercetări.

Părinților mei pentru deschiderea primului orizont de cunoaștere.

Profesorilor mei Ana Salazar, Jaime Rodríguez și Duță Daniel pentru ajutorul acordat.

Cadrelor didactice și părinților care mi-au pus la dispoziție baza de date.

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

Antecedentele problemei

Rezultatele școlare ale elevilor sunt adesea influențate de mulți factori externi. Foarte importante sunt moștenirea genetică a copilului, gradul de inteligență al acestuia, însă dacă acestea nu se pot schimba, există câțiva factori care influențează într-o măsură mare rezultatele școlare ale copiilor, succesul acestora în plan emoțional și social; iar acești factori sunt la dispoziția părinților, a familiei unde copiii cresc și se dezvoltă.

În ultimii ani cercetarea cauzelor insuccesului școlar s-a orientat mai mult către mediul de proveniență al copilului (familie, societate) și s-a apreciat că un mediu nefavorabil nu poate să asigure referințele culturale minime necesare pentru o dezvoltare școlară eficientă a copilului (Sălăvăstru, 2004).

O importanță deosebită se acordă relației care se stabilește între părinți și școala unde copiii învață (Sui-Chu, 2003). Această relație crește semnificativ rezultatele la învățătură ale elevilor.

Alți cercetători au demonstrat că părinții se pot implica în viața elevilor în diferite moduri: ajutându-i să ia decizii potrivite, ajutându-i la teme sau păstrând contactul cu școala. Luând parte la activitățile școlare ale copiilor lor pot de asemenea influența pozitiv succesul școlar (Garcia et al., 2001).

Un alt factor important pe care sociologii l-au studiat a fost relația dintre părinți și copilul lor. Iubirea dintre aceștia, respectul reciproc, precum și grija părintească vor crea o atmosferă bună în cămin care va aduce satisfacție deosebită (Korkmaz, 2007).

Un lucru alarmant este faptul că în urma cercetărilor s-a demonstrat că mai puțin de jumătate din părinți se implică în dezvoltarea academică a copiilor lor (Anderson și Minke, 2007).

O concluzie importantă la care s-a ajuns în urma studiilor a fost aceea că implicarea este cu atât mai eficientă cu cât are loc mai de timpuriu chiar începând cu grădinița și cu școala primară (Sy, Rowley și Schulenberg, 2007).

Părinții care își iau timp pentru a citi copiilor încă de la grădiniță, pentru a-i învăța alfabetul și câteva cuvinte vor avea copii care în clasa a patra vor citi fluent, cu plăcere, care înțeleg ce citesc și care au o capacitate de raționare mai bine dezvoltată. Un alt lucru menționat ca rezultat pozitiv la acești copii este că ei scriu fără greșeli (Senechal, 2006).

Limbajul părinților influențează de asemenea foarte mult limbajul copiilor așa cum au demonstrat unele studii în domeniu. Forma de vorbire este expresia unei structuri sociale (Bernstein, 1978).

Indiferent de limba vorbită și de apartenență, implicarea părinților are un impact pozitiv asupra dezvoltării școlare a copiilor (Shuk și Hughes, 2006). Chiar în cazul copiilor sau al adolescenților cu probleme serioase de comportament (delicvență, alcoolism, implicarea constantă a celor doi părinți a adus rezultate semnificative privind recuperarea copiilor și creșterea rezultatelor lor școlare (Cookstoon și Finlay, 2006).

Rezultate deosebite au fost și atunci când inspectorii de la protecția copilului împreună cu părinții s-au implicat în dezvoltarea școlară a copiilor (Saint-Jacques, Drapeau și Beaudoin, 2006).

Așadar implicarea părinților în viața copiilor este unanim recunoscut ca fiind benefică. Până unde trebuie să meargă această implicare ca să aibă eficiență maximă? Până la ce moment această implicare se va născă dintr-o lipsă de libertate sau lipsă de încredere în copil?

Prezentarea problemei

Orice părinte își dorește rezultate școlare deosebite pentru copiii lui. Lucrul acesta, însă, depinde de o serie de factori. Cercetările au arătat că mediul familial este cauza majoră a insuccesului școlar (Sălavăstru, 2004). Implicarea părinților poate acoperi o paletă largă de activități (Garcia et al., 2001). Din păcate, cercetările arată că doar jumătate din părinți se implică activ în procesul educațional al copiilor (Anderson și Minke, 2007).

Dacă părinții se implică, din grădiniță pentru a-i ajuta pe copiii lor să învețe alfabetul și regulile de scriere, mai târziu aceștia vor scrie fără greșeli (Senechal, 2006).

Atunci când părinții se implică în educația copiilor, apartenența etnică încetează să mai determine diferențe în ce privește rezultatele școlare ale copiilor (Shuck și Hughes, 2006). Se recunoaște deci, prin cercetările făcute până în prezent, că implicarea părinților în educația copiilor determină rezultate școlare deosebite.

Problema acestei cercetări este dacă implicarea părinților va aduce rezultate școlare deosebite în viața copiilor lor. Lucrul acesta urmează să fie demonstrat în desfășurarea acestei cercetări.

Declararea problemei

Studiul acesta prezintă următoarea problemă:

Există o relație semnificativă statistic între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora în școlile din județul Prahova?

Ipoteza cercetării

În cadrul cercetării se pornește de la următoarea ipoteză:

H₁: Există o relație semnificativă statistic între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora.

Obiectivele

Această cercetare își propune să constate în ce măsură implicarea părinților în viața copiilor va influența succesul școlar al acestora. Ce fel de implicare este mai eficientă? Cât înseamnă implicare? Unde această implicare poate deveni privare de libertate? Iar dacă această implicare este benefică, cum pot părinții deveni conștienți de importanța ei? Iată câteva întrebări la care acest studiu își propune să răspundă.

Importanța și justificarea problemei

Societatea modernă pune din ce în ce mai mult accentul pe muncă, pe bani, pe realizarea materială, socială, financiară. Iar în această nouă așezare a priorităților copiii devin din ce în ce mai puțin importanți. Timpul alocat lor devine din ce în ce mai scurt tinzând spre zero. Iar acest lucru se reflectă din ce în ce mai mult în rezultatele slabe ale copiilor, carențele deosebite în comportamentul lor, lipsa lor de pregătire de orice fel. De asemenea delinquența juvenilă, așa cum spun rezultatele cercetărilor, este în creștere și toate acestea au ca posibilă cauză implicarea părinților în viața copiilor.

Studiul se dorește a fi o contribuție eficientă în acest domeniu și pentru conștientizarea părinților în privința datoriei de părinte.

Limitări și delimitări

Datorită unui volum imens de lucru, lipsei resurselor umane, precum și rațiunilor de ordin financiar nu am putut lucra pe o populație a întregului județ. De aici decurg o serie de delimitări.

Deoarece populația reprezentativă este foarte mare, s-a decis constituirea unei populații țintă (target population) cuprinzând părinții elevilor din județul Prahova. Însă, și în aceste condiții, este necesară o delimitare a numărului de părinți pentru micșorarea eșantionului până la 45. Pentru aceasta am ales o școală din orașul Câmpina, județul

Prahova, eșantionul fiind constituit din câte un părinte al fiecărui elev din clasa a II-a și a III-a. Unele rațiuni financiare determinate de costurile deplasărilor, ar putea implica, însă, și alte feluri de delimitări.

Presupozițiile studiului

Rezultatele bune ale elevilor au fost totdeauna ținte ale părinților și cadrelor didactice deopotrivă. Cum se pot îmbunătăți acestea a fost adesea întrebarea luată în studiu de sociologi, psihologi sau pedagogi.

S-a observat adesea că implicarea părinților în viața copiilor lor a dus la îmbunătățirea rezultatelor acestora la învățătură. De asemenea comportamentul copiilor, caracterul lor precum și capacitatea lor de a se descurca au fost influențate în mod pozitiv la copiii ai căror părinți s-au implicat activ în viața lor.

Presupoziția studiului este că implicarea părinților în viața copiilor influențează pozitiv randamentul școlar al elevilor, le formează într-o măsură mai mică sau mai mare caracterul, îi pregătește mai bine pentru viață. Iar acest lucru înseamnă cu siguranță adulți pe care societatea se poate baza, biserica se poate baza, iar Dumnezeu își va putea îndeplini lucrarea prin ei.

Definiția termenilor cheie

Prin implicarea părinților se înțelege toate activitățile care cuprind asigurarea necesităților fundamentale și a siguranței de sine a copilului ca și elaborarea direcțiilor de organizare și sprijin financiar. În acest domeniu părinții trebuie să acționeze de bună voie.

Randamentul școlar reprezintă rezultatele școlare ale elevilor materializate prin notele pe care le obțin.

Educația reprezintă ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic în vederea formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale sau fizice ale copiilor.

Familia este un grup social relativ permanent de indivizi legați între ei prin origine, căsătorie sau adopțiune. Astfel, relațiile care se stabilesc între indivizi depind de mai mulți factori interni și externi.

CAPITOLUL II

REVIZIA BIBLIOGRAFICĂ

Studiile de specialitate au arătat faptul că unul dintre factorii importanți în procesul educațional al copilului este familia. În ultimii ani cercetarea cauzelor insuccesului școlar s-a orientat mai mult către mediul de proveniență al copilului (familie, societate) și s-a apreciat că un mediu nefavorabil nu poate să asigure referințele culturale minime necesare pentru o dezvoltare școlară eficientă a copilului (Sălăvăstru, 2004).

Abordarea aceasta este cunoscută sub numele de teoria handicapului socio-cultural care susține că inegalitățile socio-culturale sunt o cauză majoră a diferențierii dezvoltării școlare. Există o serie de factori care influențează calitatea dezvoltării școlare cum ar fi: situația economică a familiei, factorii culturali, stilurile educative în familie, ambientul familial, tipul de interacțiune familială, tipul de familie și divorțul părinților.

Este foarte importantă legătura care se stabilește între școală și familie, aceasta oferind rezultate școlare semnificativ crescute în viața elevilor (Sui-Chu, 2003). Studiile au demonstrat că părinții se pot implica în viața elevilor în diferite moduri: ajutându-i să ia decizii potrivite, ajutându-i la teme sau păstrând contactul cu școala. Luând parte la activitățile școlare ale copiilor lor pot de asemenea influența pozitiv succesul școlar (Garcia et al., 2001).

Un factor important în succesul copiilor este iubirea părinților. Respectul, de asemenea trebuie să existe, precum și grija părintească. Toate acestea vor crea o atmosferă bună în cămin care va aduce satisfacție deosebită (Korkmaz, 2007).

Un lucru alarmant este faptul că în urma cercetărilor s-a demonstrat că mai puțin de jumătate din părinți se implică în dezvoltarea școlastică a copiilor lor (Anderson și Minke, 2007).

În general implicarea părinților începe cu clasa întâi, dar s-a demonstrat în urma studiilor că părinții se pot implica în educația copiilor lor și încă cu rezultate foarte bune, încă de timpuriu, chiar din perioada grădiniței (Sy et al., 2007). Majoritatea cercetătorilor cred că educația timpurie este influențată de bagajul cultural al părinților și de felul în care aceștia se implică în educarea copiilor lor. Este foarte benefică înființarea unor cercuri de lectură în familie în care părinții și copiii să studieze împreună anumite teme și să se bucure de lectură (White, 1997). Limbajul părinților influențează foarte mult limbajul copiilor. Forma de vorbire este expresia unei structuri sociale (Bernstein, 1978).

Părinții care și-au luat timp pentru a citi copiilor lor încă de la grădiniță, pentru a-i învăța alfabetul și câteva cuvinte au constatat că în clasa a patra copiii citeau fluent, cu plăcere, înțelegeau ce citesc și aveau o capacitate de a relaționa bine dezvoltată. Un alt lucru menționat ca rezultat pozitiv la acești copii a fost că ei scriau fără greșeli (Senechal, 2006).

La fel de importantă și cu rezultate similare este implicarea părinților în educația copiilor la vârste mai mari cum ar fi anii de liceu (Yan și Lin, 2005). De asemenea doar părinții care își monitorizează copiii și sunt mereu atenți la progresele făcute de aceștia se pot bucura de creșterea lor din punct de vedere educațional (Erion, 2006).

Indiferent de limba vorbită, de gruparea etnică, implicarea părinților are un impact pozitiv asupra dezvoltării școlare a copiilor (Shuk și Hughes, 2006). Chiar în cazul copiilor sau al adolescenților cu probleme serioase de comportament delicvenți, alcoolici, implicarea constantă a celor doi părinți a adus rezultate semnificative privind recuperarea copiilor și îmbunătățirea rezultatelor lor școlare (Cookstoon și Finlay, 2006).

Rezultate deosebite au fost și atunci când inspecții de la Protecția Copilului împreună cu părinții s-au implicat în dezvoltarea școlară a copiilor (Saint-Jacques et al., 2006).

Elevii care trăiesc deseori într-un climat tensionat caracterizat prin instabilitate, prin dezacorduri între cei doi părinți sunt influențați negativ în procesul de dezvoltare școlară (Gilly, 1976).

Lipsa unor relații bune între părinți a fost asociată cu rezultate școlare scăzute și o dezvoltare lentă a copilului (Wentzweil și Feldman, 1999).

Discuțiile dintre copii și părinți având ca subiect materiile școlare sau problemele lor școlare influențează pozitiv viața copiilor, iar unele studii au descoperit că fetele vorbesc mai mult cu părinților decât băieții (Carter și Wojtkiewicz, 2000).

Mamele, întrucât stau mai mult cu copiii decât tații au un rol foarte important în formarea educațională a copiilor și în mod deosebit mamele cu educație mai înaltă și un bagaj cultural mai bogat (Addington, 2005). Dezvoltarea copilului într-un mod armonios este influențată în sens pozitiv de interacțiunea familială (Barry și Fleming, 1990).

Lipsa de compatibilitate între modelul cultural al familiei și modelul cultural al școlii a fost desemnată prin conceptul de violență simbolică.

Mediul în care crește și se dezvoltă copilul este un factor important în educația lui. Părinții trebuie să se implice și în acest domeniu. Copiii au nevoie de joacă, de un mediu cald care să-i motiveze în învățare. În același timp părinții trebuie să aducă în fața copiilor lor provocări intelectuale (Hyson, 2003).

De asemenea se accentuează ideea efortului unit al părinților privind educarea copiilor lor și consecvența lor privind mijloacele de educare (White, 1996). În înțelepciunea Sa, Dumnezeu a hotărât ca familia să fie cea mai importantă dintre toate instituțiile educaționale. Căminul este locul în care trebuie să înceapă educația copilului.

Aici este prima lui școală. Avându-i pe părinți drept instructori, aici copilul va învăța lecțiile care-i vor fi călăuză în viață - lecții despre respect, ascultare, sfințenie, autocontrol.

Influențele educaționale ale căminului sunt o putere hotărâtoare spre bine sau spre rău (White, 1997).

Definiția și clasificarea familiei

Alături de școală și organizațiile de tineret, familia este unul din factorii care se preocupă de educația omului. De educația oamenilor se ocupă și alte persoane, instituții și organizații sociale, dar influențele educative exercitate de acestea sunt mai puțin organizate decât cele care provin din familie, școală și organizațiile de tineret. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor (Dubin, 1951). O mare parte dintre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie – utilizarea în limbajul comun a expresiei: "*A avea cei șapte ani de acasă*" (Espinosa, 1976). Din perspectiva sociologică, familia este instituția fundamentală în toate societățile (Greenleaf, 1977).

Copiii între unu și opt ani, care se bucură de prezența activă a părinților, sunt echilibrați în toate domeniile vieții și cu o capacitate mai mare de a învăța (Lippman, 2005).

Familia este un "grup social relativ permanent de indivizi legați între ei prin origine, căsătorie sau adopțiune". În societatea românească, suntem familiarizați cu anumite versiuni ale familiei: familia nucleu și familia extinsă. Mai există și un al treilea tip de familie, familia poligamă. Familia nucleu (nucleară) - "constă în existența a doi părinți împreună cu proprii lor copii sau adoptați". Familia nucleu poate fi de două feluri: de orientare și de procreare. Familia nucleară de orientare este familia în care ne naștem și în care ocupăm statutul de copil. Familia nucleară de procreare este familia pe care o creăm prin căsătorie și obținem statutul de adult. Familia extinsă (consangvină) - "constă

din două sau mai multe familii nucleare unite prin legătura părinte-copil, care include legăturile între frați și surori" (Holmes, 1994).

Fiecare om are anumite standarde etice, anumite principii care îl ghidează în viață, atunci când are de luat diverse decizii. Principiile personale, ideile despre bine și rău, se bazează atât pe valori proprii cât și pe o serie de valori universale, adoptate de majoritate (Lall și Lall, 1979).

Inițial copilul, tânărul află și discerne între diferitele valori cu ajutorul părinților, prietenilor, profesorilor. Instituțiile din societate (familie, media, școala, mediul politic etc.) au toate anumite standarde și se așteaptă ca oamenii să le urmeze (Lewin, Lippit și White, 1939).

Privite împreună, aceste grupuri formează un sistem, societatea, în e fiecare individ constituie elementul de bază. Etica individuală este componenta eticii sociale; oamenii lucrează împreună, se ajută între ei pe baza unei etici comune, care îi ghidează în traiul comun. Comunitatea are anumite standarde, reguli care îi asigură existența și care sunt însușite, pe parcursul procesului de socializare, de cea mai mare parte dintre membrii ei (Pigors, 1995).

Factori care influențează educația în cadrul familiei

În cadrul familiei moderne se produc unele mutații, care constau în înlocuirea familiei formată din trei generații cu familia formată din două generații. De aici se poate conchide că bunicii participă din ce în ce mai puțin la educația nepoților. Alte influențe sociale mai pot fi și migrația de la sat la oraș și urbanizarea satelor. Astfel, cresc posibilitățile de folosire a mijloacelor audio-vizuale, contactul cu tehnica, preocupările culturale și sportive, rezultând o schimbare în mentalitatea familiei (Sire, 1990).

Nivelul de trai scăzut obligă ambii părinți să își găsească cel puțin un loc de muncă pentru a putea asigura un trai decent copiilor. În asemenea condiții supravegherea copiilor

este limitată sau este încredințată altor persoane sau instituții sociale (ex: creșă, grădiniță) (Sayforth și Nowinski, 1997).

Un caz aparte îl constituie familiile în care unul dintre părinți este șomer. Acest părinte se va putea ocupa mai mult de copii, dar problema majoră va fi asigurarea celor necesare pentru un trai modest. Situația familiilor în care ambii părinți sunt fără loc de muncă este critică, deoarece cu două ajutoare de șomaj de abia se poate asigura hrana, neputându-se vorbi nici măcar despre un trai modest (Stogdill, 1948).

Cultura este un alt element generator de valori etice. Fie că este vorba de comunitatea etnică din care provii, de cea religioasă sau de colegii de clasă, tu te identifici cu acest grup, te leagă de ei interese, principii, valori comune. Cultura ne învață în variate contexte ce e bine și ce e rău. Pe lângă valorile etice, cultura ne învață și despre frumusețe, în toate formele ei, despre valorile estetice din toate ramurile artei, din tradițiile populare, din specificul fiecărui popor și cele interculturale (Thomas și Earl, 1986).

Indiferent dacă părinții vor sau nu să transmită copilului valorile și credințele lor, el va absorbi o parte din ele prin simplu fapt că trăiește împreună cu ei. El va participa la ritualurile și tradițiile familiei și se va gândi la semnificația lor (Richman, Barry și Richard, 1977).

Părinții nu trebuie să-și impună opiniile personale, ci să-și prezinte credințele într-un mod onest, clar și care să fie pe măsura vârstei și gradului de maturitate al copilului. Ei trebuie să adopte o atitudine deschisă, să încurajeze întrebările copilului și dorința lui de a se informa, decât să încerce să forțeze asimilarea valorilor lor de către copil. Dacă valorile părintelui sunt bine argumentate și dacă el crede cu adevărat în ele, copilul va adopta multe dintre ele. Dacă acțiunile părintelui sunt inconsistente, ceea ce se întâmplă oricui, copiii sunt cei care vor clarifica lucrurile pentru ei, ori subtil prin intermediul comportamentului ori, la copiii mai mari, direct, exprimându-și dezacordul față de părinte (Weber, 1987).

Drumul către dezvoltarea unui sistem de valori nu este nici drept și nici fără greșeli. El cere un proces permanent de informare și flexibilitate construită pe fundamente solide. Cunoașterea de sine, dorința de a asculta copilul și a te schimba atunci când este nevoie și, mai presus de toate, o demonstrație a respectului față de tradiții vor ajuta mult relația dintre părinte și copii. Dacă alegerea valorilor și principiilor este, în cazul fericit, democratică, în alegerea copilului, părintele trebuie să-i ofere baza pentru aceasta, prin ideile, întrebările, răspunsurile și mai ales acțiunile sale (Pierson, 1978).

Sarcini pentru părinți în educația copiilor

Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din următoarele puncte de vedere: (a) fizic, (b) intelectual, (c) moral și (d) estetic (Sullivan și Jerry, 1987).

În continuare voi detalia fiecare dintre aceste patru aspecte.

1. Familia se preocupă de dezvoltarea fizică a copiilor. Ea asigură hrana și îmbrăcămintea copiilor, îi ferește de pericole, le lasă timp de joacă, le creează condiții cât mai bune de odihnă și se îngrijește de sănătatea lor. Un regim rațional de viață nu poate avea decât urmări pozitive asupra dezvoltării sale fizice. Familia îi formează copilului primele deprinderi de igiena personală și socială și îl obișnuiește să utilizeze factorii naturali (apa, aerul, soarele) pentru bunăstarea organismului. În perioada pubertății, schimbările fiziologice produse în organism pun probleme noi pentru dezvoltarea fizică a copilului; prin îndrumări perseverente și afectuoase, prin modificarea regimului de odihnă, prin crearea unor noi deprinderi igienice, familia le va putea rezolva la timpul potrivit. (Oliva, 1989).

2. Dezvoltarea intelectuală. În cadrul familiei copilul își însușește limbajul. Volumul, precizia vocabularului și corectitudinea exprimării copilului depind de munca depusă de părinți în această direcție. Ca prim factor de educație, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (ex: despre plante, animale, ocupațiile oamenilor,

obiecte casnice etc.). Familia se preocupă și de dezvoltarea proceselor intelectuale ale copiilor. Ea le dezvoltă spiritul de observație, memoria și gândirea. Părinții încearcă să explice copiilor sensul unor fenomene și obiecte pentru a le putea înțelege. Copiii pun cele mai multe întrebări în jurul vârstei de trei până la șase ani, iar părinții îi ajută să-și însușească un număr mare de cunoștințe, răspunzând cât se poate de corect și exact. Când sunt în școala primară, familia vine în sprijinul ei, susținând "gustul de citit" al elevilor. Cel mai important este stimularea curiozității copilului pentru citit, prin cumpărarea unor cărți care să pună bazele unei mici biblioteci (Hein și Nicholson, 1986).

În preadolescență este posibilă o deviere de la subiectele strict legate de școală sau indicate vârstei fragede; astfel, datoria părinților este de a îndruma copilul să citească ceea ce corespunde vârstei sale. Dorința de lectură poate deveni excesivă, copilul sacrificând astfel orele de somn. Copilul obține rezultatele la școală în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare (Griffin, 1984). Părinții trebuie să-i asigure copilului cele necesare studiului: rechizite școlare, cărți de lectură, manuale școlare etc., cât și niște condiții bune de lucru: un birou, un computer și nu în ultimul rând liniște pentru a se putea concentra. Ei trebuie să-și ajute copiii la învățătură; ajutorul trebuie limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să efectueze temele copiilor. Cu timpul, părinții se vor limita la controlarea temelor de casă și a carnetului de note. Așadar, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia (Garland și Carry, 1987).

O altă modalitate prin care părinții se pot implica în educația intelectuală a copiilor este prezentarea parabolilor. Prin imagini din natură și din viața cotidiană, chiar mintea copiilor poate fi impresionată și condusă spre o gândire profundă (White, 1997).

Parabolele sunt adesea folosite pentru înțelegerea unor lucruri de care copiii au nevoie și pe care le vor asimila mult mai ușor. O modalitate practică prin care copiii, elevii

pot învăța din parabole este să le aplice la realitățile din viața de zi cu zi (Badenas, 2003).

3. Educația morală a copiilor. Familia este mediul social în care se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de lucrurile încredințate. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult; părintele este un exemplu pentru copil. Părinții le spun copiilor ce e bine și ce e rău, ce e drept și ce e nedrept, ce e frumos și ce e urât în comportamente. Aceste noțiuni îl ajută pe copil să se orienteze în evaluarea comportamentului sau și al celor din jur. Tot în sens moral, familia îl îndrumă să fie sociabil, să fie un bun coleg și prieten (Blamires, 1978).

Un aspect important al educației copiilor este aspectul moral religios și orice părinte ar trebui să se implice cu mare seriozitate în această latură a educației (Sudds, 2007).

4. Familia contribuie și la educația estetică a copilului. Părinții sunt cei care facilitează copilului cu frumusețile naturii (culorile și mirosul florilor, cântecul păsărilor, verdele câmpului etc.), cu viața socială (tradiții, obiceiuri străvechi etc. (Akers, 1994). Mijloacele mass-media și în mod special televiziunea, exercită o influență puternică asupra educației estetice. Nu se poate vorbi despre o influență strict pozitivă sau strict negativă; pe de o parte există numeroase emisiuni culturale, de îmbogățire a cunoștințelor, dar pe de altă parte sunt difuzate numeroase programe care pot deforma imaginația inocentă a copiilor. Părinții trebuie să controleze atât timpul pe care copilul îl petrece în fața televizorului cât și emisiunile pe care le urmărește. În unele familii preocuparea pentru cultura estetică a copilului lipsește cu desăvârșire, iar în altele aceasta este exagerată. Părinții nu ar trebui să să-și oblige copilul să practice o artă (balet, muzică, teatru etc.), pentru care nu are aptitudini sau pasiune (Hemphill, 1999).

De-a lungul timpului instituția familiei a trecut printr-o serie de transformări. În

perioada agrară întreaga familie era împreună: bunici, părinți și nepoți laolaltă. Atât părinții cât și bunicii se implicau în mod direct în educația copiilor. În perioada industrializării și a migrației către orașe, tații au fost nevoiți să plece de acasă în căutarea unui loc de muncă. În această situație doar unul dintre acești părinți rămâne disponibil să se ocupe de educația copiilor. În perioada modernă lucrurile se complică și mai mult. Ambii părinți lucrează, iar educația, care odinioară era responsabilitatea lor, este preluată de instituții pedagogice (Germain, 2006). Este clar că din ce în ce mai mult părinții sunt așezați într-un context socio-economic care nu le permite să se implice mai mult în mod direct în educația copiilor.

Se povestește că un om a venit de la munca târziu, obosit și nervos, găsindu-și băiatul de cinci ani așteptând la ușă. „Tată, pot să te întreb ceva?” „Da, sigur, despre ce e vorba?” a răspuns omul „Tată, câți bani câștigi pe oră?” „Asta nu e treaba ta. De ce mă întrebi astfel de lucruri?” spuse omul nervos.” „Doar vreau să știu...Te rog, spune-mi, cât câștigi pe oră?” „Dacă trebuie să știi, câștig 20 lei pe oră.” „Ah”, a răspuns micuțul, cu capul plecat. „Tată, îmi împrumuți, te rog, 10 lei?” Tatăl s-a înfuriat. „Dacă singurul motiv pentru care m-ai întrebat asta este ca să îmi ceri niște bani să îți cumperi o jucărie prostească sau alte prostii, atunci du-te direct în camera ta la culcare. Gândește-te de ce ești așa egoist. Nu lucrez din greu în fiecare zi pentru așa copilării” Micuțul a mers în liniște în cameră și a închis ușa. Omul s-a enervat și mai tare pe întrebările băiatului. Cum a putut să pună așa întrebări doar pentru a cere niște bani? După o oră, omul s-a calmat și a început să gândească: Poate chiar era ceva de care chiar avea nevoie să cumpere cu 10 lei și chiar nu mi-a cerut bani des. Omul a mers la ușa băiatului și a deschis-o. „Dormi?” a întrebat... „Nu tată, sunt treaz”, a răspuns băiatul. „M-am gândit, poate am fost prea dur mai devreme”, spuse tatăl. „A fost o zi lungă și m-am descărcat pe tine. Uite aici ai 10 lei. Micuțul a sărit, zâmbind. „Mulțumesc, tată”, a zis băiatul. După aceea a scos un pumn de bani. Omul a

văzut că băiatul avea deja bani și s-a enervat din nou. Micuțul și-a numărat încet banii și s-a uitat spre tatăl său. „De ce vrei mai mulți bani dacă deja ai?” a întrebat tatăl. „Pentru că nu am avut destul, dar acum am”, a replicat băiatul. „Tată, am 20 lei. Pot să cumpăr o oră cu tine? Te rog să vii mai repede acasă mâine. Vreau să mănânc cu tine.” Tatăl a fost distrus. Și-a luat băiatul în brațe și l-a implorat să îl ierte. Este doar o reamintire pentru toți cei ce muncesc din greu. Nu ar trebui să lase timpul să treacă printre degete fără să petreacă puțin și timp cu cei care chiar contează pentru ei, aceia apropiați de inimile lor. Ar trebui să își amintească să împartă cei 20 lei din timpul lor cu cineva pe care îl iubesc (Pierson, 1978).

Vârsta preșcolară este cea mai potrivită pentru transmiterea valorilor moral religioasă (Fisher, 2005), de aceea este de dorit ca părinții să se implice activ în educație.

Uneori, însă, implicarea poate avea limite mai largi. Pot fi angajați în discuții și bunicii, unchii, mătușile, frații, surorile și prietenii apropiați ai familiei. Important este ca fiecare copil să aibă un adult interesat de progresul său școlar (Lall și Lall, 1994).

Iată câteva sarcini ale comunicării, avantaje pentru toți cei angajați în proces:

1. Părinții trebuie să își pregătească copiii pentru a învăța. Ei trebuie să le prezinte școala ca fiind interesantă și importantă și să le precizeze faptul că se constituie în parteneri valoroși; trebuie să discute cu profesorii copiilor lor; să stabilească o relație adecvată cu ei; să conștientizeze faptul că fiecare are de învățat de la celălalt. O convorbire telefonică scurtă sau o întâlnire la școală sau acasă la copil îi pot uni pe amândoi, în scopul de a-l ajuta pe copil. De asemenea, ar fi util ca părinții să participe la evenimentele din școală. Ședințele cu profesorii, evenimentele sportive și jocurile în școală - toate le oferă șansa de a-i cunoaște pe profesorii copilului lor. Mai mult de-atât, copilul va fi foarte mândru când părinții săi merg la școală; părinții trebuie să fie pregătiți. Este indicat ca părinții să cunoască profesorii, orarul copilului și regulile din școală, să știe ce tip de temă i

se dă și în cât timp trebuie să finalizeze, să discute permanent cu copilul despre ce se întâmplă la școală, să-i pună întrebări specifice, legate de activitatea din clasă, de profesori și de alte acțiuni suplimentare. Părinții trebuie să creeze acasă un mediu bun de învățare, să sprijine învățarea prin desfășurarea de activități zilnice cu copilul, să citească cu el, să-i verifice tema, să-i limiteze accesul la TV sau la jocurile video; să observe și să asculte, să discute cu prietenii copilului pentru a avea o vedere de ansamblu a ceea ce se întâmplă la școală, să cunoască și rezultatele altor elevi, pentru a putea să aprecia nivelul la care se află propriul copil. Părinții trebuie să ceară și sfatul profesorilor. Aceștia știu mai multe despre dezvoltarea copilului și își petrec mult timp cu el.

2. Părinții să le ofere informații utile profesorilor. Schimbarea condițiilor familiale, cum ar fi divorțul, boala părinților sau chiar moartea unui animal preferat pot determina tulburări de concentrare în învățare și este nevoie să ceară angajatorului lor să sprijine eforturile sale îndreptate spre educația copilului. Politici familiale „prietenos”, cum ar fi un orar mai flexibil, ore de pauză mai multe și săptămâni comprimate de lucru oferă angajaților câteva ore în timpul zilei de școală pentru a se implica în activitățile de aici. Orele libere obținute pot fi folosite pentru a merge mai târziu la slujbă sau pentru a veni mai devreme acasă.

3. Părinții să se ofere voluntari. Să ceară membrilor comunității să procedeze în mod similar. Implicarea adulților îmbunătățește activitatea școlii. Fiecare acțiune din școală trebuie făcută cu entuziasm; să se implice în organizațiile care sprijină colaborarea părinte-profesor și în reforma școlii. Să învețe cum funcționează consiliul școlii respective. Să ajute conducerea la stabilirea de reguli. Să ceară sfatul unui profesor, al directorului sau al altui părinte în legătură cu modul în care se pot implica (Dogget, 1987).

4. Părinții și profesorii împreună să aibă expectații ridicate și să-i laude adesea pe copii; să stabilească obiceiuri bune de învățare, să-i ajute pe copii să-și planifice activitățile

și să le dezvolte interesul în diverse domenii; să se angajeze în discuții unii cu alții, fie personal, fie la telefon, pentru că dacă apare o situație dificilă le va fi mai ușor să o discute, dacă anterior au stabilit o relație bună, să discute personal, la telefon sau să trimită note scrise, când există probleme sau când apar aspecte bune; să folosească fax sau e-mail, dacă există acasă și la școală, pentru a ușura comunicarea; să se aibă în vedere și stabilirea de întâlniri în locuri convenabile ambelor părți, dacă nu este posibil să se vadă la școală; fiecare să elaboreze o listă cu întrebări și să o prezinte. Nici unul nu trebuie însă să comenteze asupra ideilor celuilalt; nu trebuie să se uite că părinții și profesorii au cea mai mare influență asupra tinerilor. Fiecare să încerce să ofere oportunități de învățare. Să lucreze ca parteneri (Sisk și Clifton, 1980).

Și profesorii pot ajuta părinții în implicarea acestora în viața copiilor lor. Iată câteva sugestii: să-i determine pe părinți să înțeleagă că ușa le este deschisă și că întotdeauna vor fi bine primiți, dacă doresc să intre în clasă și să-i vadă pe copii la lucru; să mențină fluxul comunicațional pozitiv; să trimită lunar câteva însemnări părintelui, prin care acesta este înștiințat în legătură cu activitățile clasei; să dea „veștile bune” personal sau să le telefoneze părinților de câteva ori pe an; să caute oportunități pentru discuții informale; să meargă pe terenul de joacă în fiecare zi câteva minute, pentru a le oferi oportunitatea părinților de a-i cunoaște; să participe la evenimentele comunității; să învețe despre cultura, viața, locul de muncă al celor din familii, pentru a realiza impactul tuturor acestora asupra copiilor; să fie receptivi la alți membri ai familiei sau prieteni apropiați ai acestora, care sunt interesați de educația copiilor; să explice clar politica de atribuire a temelor sau de stabilire a regulilor clasei; să descrie părinților modul în care vor fi împlinite obiectivele educative propuse; să spună fiecărui părinte ceva special despre copilul său, astfel încât acesta să înțeleagă motivele pentru care profesorul crede că elevul va avea succes; să ceară părinților să se înscrie ca voluntari.

Dacă părinții nu pot fi prezenți în timpul orelor de școală, atunci să le solicite sprijinul în proiecte, care se pot realiza în afara orarului obișnuit; profesorii trebuie să-i informeze pe părinți în legătură cu probleme curente ale învățământului; să le explice structura consiliului școlii și politicile școlare; să le ofere un glosar de termeni și să evite folosirea lor, dacă părinții nu-i stăpânesc încă; să participe la organizațiile care sprijină colaborarea profesor – părinte; să le ajute să se centreze pe scopuri specifice și să le dezvolte; să atragă atenția asupra nevoilor unor familii, care nu sunt prezente la ședințele cu părinții, dar ai căror copii vin totuși la școală; să caute seminarii de dezvoltare profesională sau literatură despre modul în care pot fi contactați părinții; să ceară directorului sau consiliului școlii să furnizeze instruire inițială în domeniul implicării părinților în școală, precum și cea referitoare la rolurile educatorilor; să-i ajute pe părinți să înțeleagă importanța sprijinului lor; să mulțumească acestora pentru implicare și să explice care vor fi avantajele acțiunilor lor pentru copil și pentru școală (Weber, 1991).

Potrivit unui studiu, peste 85% dintre elevi se simt mult mai încrezători în sine atunci când părinții se implică în viața lor școlară. Copiii iau note mai bune, au o încredere sporită și au și prezența la ore crescută pentru că ei observă că școala este importantă pentru voi și astfel devine importantă și pentru ei (Bernard, 1972).

Până la urmă nu contează cât de mult te implici, ci trebuie să demonstrezi că îți pasă cu adevărat.

Iată câteva sugestii prin care părinții chiar dacă lucrează pot să devină participanți activi în viața școlară a copiilor lor: să înceapă încă de acasă; să întrebe copiii care sunt prietenii lor, ce s-a întâmplat pe parcursul zilei și să afle care este tema lor. Este de asemenea important să participe la ședințele cu părinții - tocmai pentru a cunoaște atmosfera în care învață copiii și pentru a le demonstra copiilor că îi interesează ce se întâmplă în viața lor (Hall și Pierson, 1980). Părinții pot să identifice câteva căi prin care să

se facă utili: nu trebuie să fie cei mai mari sponsori ai școlii pentru a fi “părinți implicați”. Sunt mai multe niveluri de participare. Cineva care are 10 minute, poate să rupă din timpul său, câștigând astfel încrederea copilului (Flanders, 1998).

Mulți părinți consideră că după vârsta de șase până la șapte ani, când copiii lor calcă pentru prima oară pragul școlii, este o etapă în care rolul lor, în educația copiilor se diminuează dacă nu chiar dispare. În realitate, acum rolul lor se dublează: acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit iar în relația cu școala pot colabora cu alți membrii ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei (Bocoș, 2003).

Cercetările arată că „în programele în care părinții sunt implicați, elevii au performanțe mai mari la școală decât aceleași programe, dar în care părinții nu sunt implicați. Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces în care responsabilitatea revine în mod exclusiv doar școlii sau doar părinților, ci este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate. Sunt situații în care apar bariere de comunicare între cadrele didactice și părinți, fie din lipsa de experiență fie din lipsa spiritului de echipă. Pentru binele copilului este recomandabil ca, fie prin efortul părinților, fie prin cel al cadrelor didactice, astfel de bariere să fie îndepărtate. În multe cazuri profesorii cred că părinții nu acordă suficientă atenție copiilor lor sau părinții consideră că profesorii sunt prea distanți și nu se implică suficient (Ionescu și Bocoș, 2001).

Comunicarea eficientă dintre profesori și părinți se reflectă în dezvoltarea copiilor. Responsabilitatea educației și dezvoltării copiilor trebuie asumată de către școală și familie în echipă. Familiile în care există ambii părinți, iar aceștia se implică în mod activ în educația copiilor, se bucură de un climat propice dezvoltării psihologice, comportamentale

și educaționale (Iluț, 2005).

Implicarea părinților aduce următoarele beneficii: crește stima de sine a copiilor; se îmbunătățește relația părinte-copil. Părinții înțeleg mai bine ce se întâmplă la școală. Elevii au note mai mari. Elevii învață mai mult, indiferent de nivelul socio-economic, etnie sau de nivelul de educație al părinților.

Modul în care părinții își ajută copilul la lecții poate fi o sursă de stres pentru ambele părți. Modalitățile ideale se înscriu în categoria comunicării asertive, și constau în a-l lăsa pe copil să rezolve așa cum crede de cuviință, pentru că el știe cum a spus „Doamna” la școală; apoi trebuie găsite părțile bune ale temei și laudate, observate greșelile și explicate, dar tot copilul să le rezolve mai departe, fără a impune o rezolvare pe care el să nu o interiorizeze, să nu o înțeleagă. De multe ori e de preferat să plece cu tema greșită decât să i se ofere o rezolvare a părinților, pentru că la școală, în partea de verificare a temelor el își va da seama singur de greșeli.

Temele se rezolvă în orarul optim, între 9 și 11 dimineața sau 15 și 19, și nu după ora 22, când părintele se întoarce de la serviciu, pentru că este eliminată posibilitatea unei comunicări asertive, cu înclinație pe agresivitate (Radu, 1987).

În cazul în care părintele nu are timp suficient pentru temele copilului, este de preferat să-l responsabilizeze pe acesta, să-l învețe să și le facă și să le verifice singur, încurajându-l și apreciindu-l pentru progresele realizate de unul singur.

De fiecare dată când se găsește timp, părinții trebuie să observe caietele de teme și să facă aprecieri asupra lor, pentru că aceste caiete reprezintă activitatea principală a copilului, pe care el simte nevoia s-o valorizeze pentru a se motiva mai departe în îndeplinirea sarcinilor școlare.

Sprijinul acordat de părinți copiilor pentru rezolvarea temelor acasă se poate manifesta în multiple planuri.

Iată câteva exemple pentru rezolvarea acestor situații:

1. Părintele se va interesa de cât de mult e încărcată tema pe care copilul o are de rezolvat în ziua respectivă și va evita suprasolicitarea lui prin cererea de a se ocupa și de probleme familiale.
2. Părintele îl va ajuta pe copil să-și planifice timpul și să-și facă un program oferindu-i diverse recompense pentru respectarea acestuia (de exemplu, o oră de plimbare etc.).
3. Părintele îi va crea copilului o ambianță plăcută propice concentrării necesare rezolvării temelor pentru acasă și randamentului maxim (un spațiu de lucru adecvat, liniște etc.).

Sugestii generale pentru părinți

Părinții trebuie să construiască o relație bazată pe încredere și afecțiune cu copilul. Implicarea și încurajarea copilului scad incidența problemelor legate de agresivitate. Este necesar să se asigure că tânărul este cât mai mult timp supravegheat. Este bine ca părinții să cunoască anturajul copiilor și să încurajeze permanent implicarea lor în diferite activități extrașcolare. Copiii trebuie să aibă modele de comportament. Ei învață mai mult prin imitarea de modele.

Unii dintre adulți încurajează comportamente agresive fără să își dea seama. Este important să fie lăudat copilul atunci când rezolvă problemele constructiv, fără violență. Trebuie stabilite reguli clare și urmărită respectarea lor. Așteptările adulților față de copii trebuie explicate clar.

De asemenea, copilul trebuie implicat în formularea regulilor, cunoscând în același timp consecințele nerespectării lor. Este necesară monitorizarea aspectelor de violență cu care intră în contact copilul prin media. În acest caz se impune o atenție sporită și respectarea unor reguli de bază: limitarea timpului petrecut de copil la TV (o oră,

maximum două ore); cunoașterea conținutului programelor urmărite de copii; discutarea scenelor de violență vizionate; discutarea consecințelor grave pe care le are comportamentul violent în realitate; analizarea modalităților de rezolvare a problemelor fără folosirea violenței.

În relația părinți-copii, fiecare influențează și este influențat în procesul comunicării. Problema comunicării cu copiii nu este mai puțin complexă decât cea cu adulții, fiind uneori mai greu de realizat și mai complicată. Factorii care fac comunicarea eficientă trebuie să fie prezenți în relația părinți-copii. Pentru realizarea unei relații eficiente părinți-copii este necesară cunoașterea stadiilor de dezvoltare a personalității, mai precis, părinții trebuie să cunoască ce se întâmplă în viața copilului lor în perioadele de criză cu care se confruntă. Fiecare trecere de la o etapă la alta este o criză. Părinții care trec de la o etapă la alta în viață se confruntă și ei cu anumite crize. Ținându-se cont de problemele ce se ridică în această perioadă, se va evita înstrăinarea și se va accentua comunicarea.

Este important ca pentru fiecare stadiu de dezvoltare a personalității, părinții să se poarte și să acționeze potrivit necesităților copilului pentru a-i oferi acestuia mediul pentru o dezvoltare sănătoasă.

Influențele sistemului familial asupra procesului de formare a copilului sunt hotărâtoare. Specialiștii în acest domeniu precizează că relația părinți-copii deține un rol deosebit în fixarea deprinderilor comportamentale, dar și în asigurarea condițiilor psihologice normale.

Orice familie ar trebui să creeze un mediu afectiv în care copilul să se dezvolte din toate punctele de vedere (Minulescu, 2006).

Stilurile parentale influențează de asemenea stilurile educative familiale. Există mai multe axe: restricție-toleranță, angajament-detașare, dependență-autonomie, respingere-

acceptare (Pourtois și Desmet, 1991).

Combinând două variabile, control parental și suport parental, (Baumrind 1980) se identifică trei stiluri educative parentale: permisiv, autoritar, autorizat (Stănciulescu 1997). Trebuie să existe un echilibru între control și permisivitate. Dragostea părintească oarbă este cel mai mare obstacol în calea educației adecvate a copiilor (White, 1995).

Relația părinți-copii nu trebuie lăsată la întâmplare. Există anumite norme precise care stau la baza acestor relații: nevoia de dragoste care asigură protecție, raporturi relaționale, juste și echilibrate, cât și complementaritatea rolurilor parentale. Părinții trebuie să alcătuiască împreună cu copilul o unitate inseparabilă în care își împart rolurile și sarcinile.

Potrivit unor cercetători, în funcție de modul specific în care părinții își asumă rolurile de mamă și, respectiv, de tată, pot fi distinse mai multe tipuri de părinți și copii.

1. Părintele protector. Acesta este caracterizat prin îngrijorare excesivă. El va spune: „Nu crește! / Nu acționa!”. Părintele protector prezintă o serie de manifestări pozitive: dezvoltă o relație armonioasă și satisfăcătoare, oferă un mediu călduros și protector, reprezintă factorul stabilizator al familiei și asigură copilului securitate. Pe de altă parte, există și manifestări negative: părintele ține cont doar de aspectele pozitive ale copilului, este indecis atunci când este vorba de respectarea regulilor, nu-și exprimă emoțiile de dezamăgire și nemulțumire, nu-i permite copilului să fie independent și să se maturizeze. Se recomandă ca părinții protectori să-și exprime emoțiile de dezamăgire și nemulțumire (sentimentele în general), să-l responsabilizeze pe copil prin sarcini pe măsura posibilităților lui, să acorde o mai mare libertate copilului, să fie constant în stabilirea și aplicarea regulilor.

2. Părintele autoritar. Cuvântul-cheie este controlul. Părintele va spune: „Nu fii apropiat! / Nu fii copil! / Fă efort! / Depășește-te! / Fii perfect!”. Părintele prezintă

anumite manifestări pozitive: dorește să aibă un copil competitiv, este responsabil, promovează reușita prin disciplină și muncă, preocuparea pentru corectitudine. Există și câteva manifestări negative: nu acceptă să fie contrazis și neluat în seamă, vrea să fie ascultat întotdeauna, respectat, chiar „venerat”. Se recomandă ca părinții autoritari să accepte că oricine poate greși, să manifeste o mai mare flexibilitate în stabilirea regulilor, îndeplinirea îndatoririlor, să pună accent pe copil și nu doar pe rezultatele (bune/rele) obținute de acesta, să petreacă mai mult timp liber cu copilul, să accepte că ceilalți sunt diferiți în comparație cu el.

3. Părintele prieten. Atitudinea de bază este încrederea. Părintele va spune: „Cum vrei tu! / Fă-te plăcut!”. Există în acest caz câteva manifestări pozitive: părintele alege să-și petreacă timpul cu copilul și cu prietenii acestuia, este cald și înțelegător, copilul apelează la el atunci când are probleme, relația cu copilul se bazează pe stimă și respect reciproc, încurajează exprimarea emoțiilor. Iată și câteva manifestări negative: părintele nu-și poate refuza copilul, poate fi ușor manipulat de către copil, nu este constant în stabilirea limitelor comportamentului copilului, invadează inconștient intimitatea copilului. Se recomandă acestor părinți să știe când și cum este necesar să-și refuze copilul, să stabilească limitele dintre rolul de părinte și cel de prieten, să respecte dreptul la intimitate al copilului, să fie ferm și consecvent în stabilirea drepturilor și responsabilităților copilului.

4. Părintele demisionar. Acesta este caracterizat prin fuga de responsabilități (abandon). Părintele va spune: „Descurcă-te singur ! Nu mai deranja! Câștigă-ți dragostea!”. Ca o manifestare pozitivă, părintele demisionar acordă libertate mare copilului. Manifestări negative pot fi dependența de un alt membru al familiei, preocuparea continuă față de problemele personale, incapacitatea de a exercita un control asupra copiilor, neacordarea de timp pentru comunicare, efectuarea acasă a lucrărilor de la serviciu, solicitând să nu fie deranjat, manifestarea unei tandreți superficiale. Se

recomandă ca părinții demisionari să accepte că oricine poate greși, să manifeste o mai mare flexibilitate în stabilirea regulilor, îndeplinirea îndatoririlor, să pună accent pe copil și nu doar pe rezultatele (bune/rele) obținute de acesta, să petreacă mai mult timp liber cu copilul, să accepte că ceilalți sunt diferiți în comparație cu el.

Indiferent de vârstă, copilul are nevoie în aceeași măsură de o ambianță caldă, dar și de supunere, de reguli cărora să se conformeze, stabilite în acord cu părinții. Cumpătarea este măsura tuturor lucrurilor; o dozare optimă a căldurii afective și autorității părintești este premisa unei bune adaptări a copilului.

Relațiile din familie au consecințe asupra dezvoltării personalității copiilor. Familia este locul unde se formează personalitatea copilului o dezvoltare armonioasă a ființei sale (Moran de Jouffrey, 2005).

Tensiunile, certurile din familie sunt traumatizante pentru copil. Trăind intens și repetat aceste tensiuni, nevoia de securitate nu este satisfăcută, iar personalitatea copilului se va cristaliza în mod nearmonios (Ionescu și Bocoș 2001).

Părinții trebuie să fie inventivi în ceea ce privește orarul copilului, să nu-l încarce prea mult cu activități extrașcolare, să găsească modalități în care să petreacă timpul cu el.

În concluzie, se recomandă ca părinții să colaboreze cu școala, să se implice în activitățile copiilor, pentru ca aceștia să se simtă mai bine și mai confortabil. Copiii vor crește indiferent dacă părinții se implică sau nu, dar este foarte important felul în care se dorește ca ei să crească.

CAPITOLUL III

METODELE DE CERCETARE

Tipul de cercetare

Prin faptul că preconizează să răspundă la întrebări prin analiza relației dintre variabile, această cercetare își propune să facă un studiu descriptiv, de tip corelațional, urmărindu-se stabilirea unei corelații între cele două variabile. Cercetarea este de tip cantitativ. Subiecții vor fi chestionați o singură dată, se vor aplica instrumente de măsurare, ceea ce face ca studiul să fie transversal.

Populația

Deoarece populația reprezentativă este foarte mare, s-a decis constituirea unei populații țintă cuprinzând părinții elevilor dintr-o școală din județul Prahova. Însă, și în aceste condiții, este necesară o delimitare a numărului de părinți până la 45 pentru micșorarea eșantionului. A fost selectată o singură școală generală din județul Prahova, iar din această școală două clase diferite: a doua și a treia. Totalul de părinți au fost 45, câte un părinte pentru fiecare elev, respectiv 26 de părinți ai elevilor de clasa a doua și 19 părinți ai elevilor de clasa a treia.

Operaționalizarea variabilelor

Pentru studiul de față avem în vedere două variabile: implicarea părinților, ca variabilă independentă și randamentul școlar al elevilor. În Tabelul 1 este prezentată operaționalizarea variabilelor.

Tabelul 1

Operaționalizarea variabilelor

Variabilă	Definiția conceptuală	Definiția instrumentală	Definiția operațională
Implicarea părinților	Implicarea părinților reprezintă toate activitățile care cuprind asigurarea necesităților fundamentale și a siguranței de sine a copilului ca și elaborarea direcțiilor de organizare și sprijin financiar.	Au fost atribuite următoarele valori pentru prima categorie a scalei: 0 – niciodată 1 – o dată sau de două ori pe an 2 – aproape în fiecare lună 3 – aproape în fiecare săptămână 4 – mai mult decât o dată pe săptămână În cadrul chestionarului sunt prezentate mai multe aspecte ale implicării (vezi Anexa D).	Totalizând scorurile obținute în urma aplicării chestionarului se obțin rezultate între 0 și 144 de puncte
Randamentul școlar al elevilor	Succesul școlar reprezintă formarea elevilor, în concordanță cu cerințele programelor școlare.	Variabila a fost determinată cu ajutorul notelor elevilor puse la dispoziție de către cadrele didactice	Randamentul școlar al elevilor a fost măsurat cu ajutorul notelor din catalog. Intervalul de măsurare este de la 1 la 10. Nota 10 înseamnă randament școlar maxim.

Operaționalizarea ipotezei

Ipoteza cercetării de față afirmă că nu există o relație semnificativă din punct de vedere statistic între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora. În Tabelul 2 este prezentată operaționalizarea ipotezei.

Prezentarea instrumentului

Instrumentul folosit se intitulează „Parents involvement in children education” de Mark Reflex NCS. Acest instrument este un chestionar cu 36 de itemi și a fost aplicat unui

număr de 45 de părinți, câte un părinte – mama sau tata – pentru fiecare elev, din clasele a doua și a treia (vezi Anexa A).

Înainte de aplicarea instrumentelor, se explică părinților câteva aspecte generale cu privire la chestionar. Participanților li se cere să completeze direct și cu sinceritate chestionarul care va avea 36 de itemi cu răspunsuri pe o scală cu cinci valori de la acord total până la dezacord total.

Tabelul 2

Operaționalizarea ipotezei

Ipozeza	Variabile	Nivel de măsurare	Valori	Instrument	Proba de semnificație statistică
Nu există o relație semnificativă statistic între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora.	Implicarea părinților Randamentul școlar al elevilor	Interval	0 – 144	Chestionarul: Implicarea părinților în educația copiilor	Coefficientul r Pearson
		Interval	1-10	Notele elevilor din catalog	

Chestionarul cuprinde mai multe aspecte ale implicării părinților în educația copiilor.

Itemii de la 1 la 10 subliniază relația părinților cu școala unde învață copilul lor și implicarea părinților în educația copiilor printr-o comunicare eficientă cu cadrele didactice privind situația școlară a copilului lor.

Itemii de la 11 la 17 sugerează nevoi fundamentale cum ar fi: acceptare, dragoste, afectivitate, crearea unui climat psihologic, potrivit din partea părinților privind dezvoltarea educațională a copiilor.

Itemii 18 și 22 privesc implicarea părinților în educația copiilor prin oferirea de materiale didactice clasei cât și prin diverse acțiuni voluntare la nivelul școlii.

Itemii de la 19 la 21, 23 la 30 reprezintă implicarea directă a părinților în dezvoltarea educațională a copiilor privind o serie întreagă de concrete pornind de la organizare, ajutor la efectuarea temelor și până la sprijin financiar.

Itemii de la 33 la 36 prezintă viziunea și înțelegerea părinților privind siguranța copilului în școală precum și existența unui mediu propice dezvoltării educaționale a copiilor (personalul școlii, colectivul clasei).

În ceea ce privește randamentul școlar, acesta va putea fi observat cu ajutorul notelor din catalog obținute în anul respectiv

Procedura de strângere a datelor

Chestionarul a fost aplicat într-o întâlnire specială a părinților în cadrul școlii la date diferite pentru clasa a doua și clasa a treia Inițial li s-a explicat rostul acestor chestionare și s-a făcut apel la sinceritate totală. Cea de-a doua variabilă, rezultatele școlare, a fost observată din catalogul școlii precum și prin discuții cu profesorii elevilor și cu elevii ai căror părinți au fost chestionați. Am rugat părinții să-și noteze numele pe chestionar. Astfel s-a făcut corespondența între elev și părintele acestuia.

Analiza datelor

Datele obținute vor fi corelate, pentru a fi sesizată relația (în cazul în care se confirmă că există) între implicarea părinților în viața copiilor și rezultatele școlare ale acestora măsurarea fiind făcută pe o scală de interval.

Se vor face comparații între datele obținute, introduse pe o scală valorică și se va vedea dacă ipoteza se confirmă.

În cazul în care scorurile obținute nu ilustrează o corelație între variabila independentă și cea dependentă înseamnă că ipoteza de cercetare nu este confirmată, fiind acceptată ipoteza de nul, adică nu există o relație semnificativă între implicarea părinților în viața copiilor și rezultatele școlare ale acestora.

CAPITOLUL IV

PREZENTAREA REZULTATELOR

După ce în primele capitole am prezentat problema cercetării, revizia bibliografică și metodele de cercetare, în acest capitol voi prezenta rezultatele obținute în urma analizării datelor acestei cercetări. Ipoteza de la care am pornit în această cercetare este: În ce măsură implicarea părinților în educația copiilor aduce rezultate școlare mai bune. Acest studiu este descriptiv, de tip corelațional, urmărind stabilirea unei corelații între cele două variabile. Subiecții vor fi chestionați o singură dată, se vor aplica instrumente de măsurare, ceea ce face ca studiul să fie transversal.

Cercetarea a fost efectuată pe un eșantion de 45 de părinți, câte un părinte – mama sau tata – pentru fiecare elev, din clasele a doua și a treia ai unei școli generale din orașul Câmpina. Chestionarul a fost aplicat în cadrul unei ședințe cu părinții. Rezultatele statistice din acest capitol vor confirma sau infirma ipoteza acestei cercetări.

Descrierea eșantionului

În cadrul cercetării a fost necesar stabilirea eșantionului. Acesta trebuia să fie bine delimitat. Deoarece populația reprezentativă este foarte mare, s-a decis constituirea unei populații țintă cuprinzând părinții elevilor din școlile din județul Prahova. Însă, și în aceste condiții, este necesară o delimitare a numărului de părinți pentru micșorarea eșantionului. A fost aleasă o singură școală generală din județul Prahova, localitatea Câmpina, iar din această școală două clase diferite: a doua și a treia. Subiecții asupra cărora a fost aplicat chestionarul au fost cei 45 de părinți, câte un părinte pentru fiecare copil ai elevilor din ambele clase, 26 din clasa a II-a și 19 din clasa a III-a.

Clasa din care face parte elevul

Am primit permisiunea din partea școlii pentru aplicarea chestionarului pentru anul școlar 2010 – 2011. După ce au fost pregătite chestionarele, părinților li s-au adus la cunoștință scopul acestora și regulile de completare apoi li s-a cerut completarea acestora. Acestea au fost aplicate în două ocazii diferite, pentru clasa a II-a și pentru clasa a III-a.

În cadrul acestei cercetări se are în vedere un număr total de 45 de părinți care au completat chestionarele: 26 de părinți din clasa a II-a reprezentând 57% din total și 19 părinți de elevi din clasa a III-a reprezentând 42,2 % din total, după cum se vede în Tabelul 3.

Tabelul 3

Frecvență pe clase

	n	%
Clasa a II-a	26	57,8
Clasa a III-a	19	42,2
Total	45	100,0

Genul elevilor

Din numărul total de 45 elevi, 23 sunt băieți, reprezentând 51,1% și 22 sunt fete reprezentând 48,9%. După cum se poate observa și în Tabelul 4, nu există diferențe importante între numărul de băieți și numărul de fete.

Tabelul 4

Frecvența pe genuri

	n	%
Băieți	23	51,1
Fete	22	48,9
Total	45	100,0

În ceea ce privește genul elevilor și clasele din care ei fac parte, Tabelul 5 prezintă următoarele rezultate: în clasa a II-a sunt 14 băieți și 12 fete, iar în clasa a III-a 9 băieți și 10 fete, ceea ce înseamnă că numărul de băieți și fete este aproximativ egal.

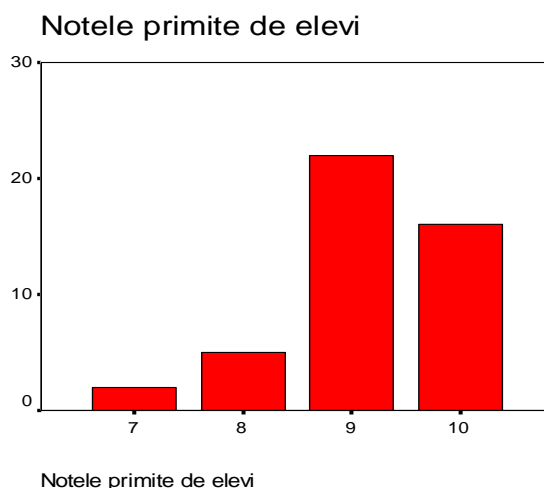
Tabelul 5

Frecvența elevilor pe clase și gen

Clasa din care face parte elevul	Sexul elevilor		Total
	Băieți	Fete	
Clasa a II-a	14	12	26
Clasa a III-a	9	10	19
Total	23	22	45

Notele primite de elevi

Notele obținute de elevi se încadrează într-o scală de la 7 la 10. Astfel, doar doi elevi, au obținut nota 7, reprezentând 4,4%, iar 5 au obținut nota 8, reprezentând 11,1%. Majoritatea însă au obținut note de 9 și 10: 22 de elevi nota 9, reprezentând 48,9% și 16 elevi nota 10, reprezentând 35,6%. Acest lucru poate fi observat și în Figura 1.

Figura 1. Notele primite de elevi

În Tabelul 6 pot fi observate și comparate notele obținute de elevii din ambele clase și putem compara rezultatele lor. Numărul de elevi de la ambele clase care au obținut notele 7 și 8 este egal. Se observă totuși o mică diferență pentru notele 9 și 10. Diferența nu este, însă, semnificativă ceea ce înseamnă că gradul de pregătire al elevilor este aproximativ același. Aceste observații reies foarte clar din rezultatul statistic al comparației dintre clase și note.

Tabelul 6

Notele elevilor pe clase

Clasa din care face parte elevul	Notele primite de elevi				Total
	7	8	9	10	
Clasa a II-a	2	5	12	7	26
Clasa a III-a			10	9	19
Total	2	5	22	16	45

Este interesant de observat dacă există o relație între rezultatele școlare și genul elevilor. Privind Tabelul 7 se observă că fetele au obținut rezultate școlare mai bune decât băieții, deci există o diferență importantă între rezultatele obținute de băieți și cele obținute de fete.

Tabelul 7

Notele elevilor pe genuri

Sexul elevilor	Notele primite de elevi				Total
	7	8	9	10	
Băieți	1	4	11	7	23
Fete	1	1	11	9	22
Total	2	5	22	16	45

Scor chestionar

Analiza statistică arată că scorurile totale ale chestionarului obținute în urma aplicării acestuia se încadrează în intervalul 80 și 138 (vezi Figura 2).

Am comparat totalul scorurilor la chestionare cu notele, genul și clasa elevilor (vezi Anexa A).

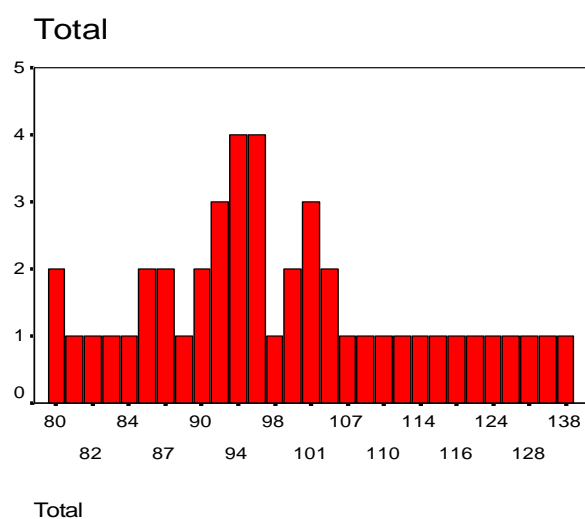

Figura 2. Frecvența scorurilor

Potrivit analizei descriptive, 45 de elevi ai părinților chestionați au note de la 7 la 10 în intervalul de scoruri obținute între 80 și 138. Media notelor obținute este 9,16, media total scoruri este 99,80, iar deviația standard pentru note este ,80 și pentru scorurile obținute 14,95 (vezi Tabelul 8).

Tabelul 8

Analiza descriptivă

	N	Minimum	Maximum	Media	Deviația Standard
Notele primite de elevi	45	7	10	9,16	,80
Total chestionar	45	80	138	99,80	14,95

Validitatea instrumentului

Instrumentul pe care l-am folosit a fost un chestionar privind implicarea părinților în educația copiilor care a fost aplicat părinților acestora. Pentru a determina consistența internă a instrumentului am utilizat coeficientul alpha de Cronbach. Valoarea rezultată este ($\alpha = .9073$) ceea înseamnă că instrumentul are un grad mare de fiabilitate și consistență internă (vezi Anexa B).

Probarea ipotezelor

În cadrul cercetării am pornit de la următoarea ipoteză:

H₁: Există o relație semnificativ statistică între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora.

Ipoteza de nul este:

H₀: Nu există o relație semnificativ statistică între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar.

În continuare voi prezenta probele analizei statistice pentru probarea ipotezelor. S-a utilizat coeficientul de corelație r de Pearson cu ajutorul căruia a fost evidențiată existența unor relații semnificative din punct de vedere statistic între cele două variabile: implicarea părinților și randamentul școlar al acestora.

În urma analizei statistice am obținut valoarea coeficientului de corelație r de Pearson $r = .505$, iar nivelul de semnificație statistică $p = .000$. Aceasta arată că ipoteza de nul H₀ este respinsă, deci ipoteza de cercetare H₁ este acceptată, adică există o relație semnificativă din punct de vedere statistic între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora (vezi Anexa C).

CAPITOLUL V

REZUMAT, DISCUȚII, IMPLICAȚII, CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Rezumat

În cadrul acestei cercetări am studiat relația dintre implicarea familială în educația copiilor și randamentul școlar al acestora. Această temă este de actualitate deși a fost cercetată cu atenție în ultimele decenii. După cum reiese din Capitolul I, (antecedentele problemei) preocuparea pentru subiectul acesta a fost o prioritate pentru mulți sociologi, psihologi și pedagogi.

Este cert faptul că orice părinte și pedagog își dorește rezultate bune în dreptul copiilor. Problema este cum pot fi obținute aceste rezultate, care sunt factorii care influențează major obținerea unor rezultate mai bune din partea copiilor. Potrivit cercetărilor atenția se îndreaptă asupra implicării familiei. De aici am desprins și ipoteza acestei cercetări: există o relație semnificativ statistică între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora. Obiectivul acestei cercetări a fost de a descoperi dacă această ipoteză se confirmă sau nu.

În vederea acestui studiu m-am orientat asupra unei populații reprezentative a părinților din județul Prahova. Deoarece populația reprezentativă este foarte mare, s-a decis constituirea unei populații țintă cuprinzând părinții elevilor din județul Prahova. Însă, și în aceste condiții, este necesară o delimitare a numărului de părinți pentru micșorarea eșantionului până la 45. Aceasta va presupune alegerea unei singure școli din județul Prahova din orașul Câmpina. În cadrul acestei școli am avut în atenție 45 de părinți, câte un părinte pentru fiecare copil din clasele a doua și a treia.

În Capitolul II am studiat diverse cercetări legate de implicarea părinților în educația copiilor și posibila legătură între aceasta și randamentul școlar. Deși o temă oarecum obișnuită, rămâne totuși ca un subiect de mare actualitate. Se discută adesea despre rezultatele școlare ale copiilor. Această variabilă poate fi influențată de factori care nu pot fi controlați cum ar fi: moștenirea ereditară, gradul de inteligență. Cu toate acestea cercetările recente au mers în direcția unor factori ce determină creșterea randamentului școlar și care pot fi controlați. Aceștia pot fi: mediul familial și în mod deosebit implicarea activă a părinților în educația copiilor (Sălăvăstru, 2004).

Iubirea părinților pentru copii ar trebui să se manifeste în aspecte practice. Respectul reciproc, preocuparea pentru dezvoltarea copiilor trebuie să aibă un loc important în familie (Korkmaz, 2007).

Implicarea părinților poate fi încă de timpuriu, chiar din perioada preșcolară (Sy et al., 2007). În acest context este uimitor că Ellen White vorbește cu mult timp înainte de înființarea unor cercuri de lectură în cadrul familiei. Ceea ce este îngrijorător este faptul că ultimele cercetări au arătat că doar jumătate din părinți se implică activ în educația copiilor lor (Anderson și Minke, 2007).

Deși ambii părinți se pot implica în educația copiilor lor, realitatea este că mamele, fiind mai mult timp cu copiii decât tații au un rol foarte important în formarea educațională a copiilor (Addington, 2005).

Un alt aspect important cu influențe majore asupra copilului este modelul cultural al familiei. Dacă este o familie fără studii, neinteresată de școală sau cultură, acest lucru va influența în mod negativ educația copiilor lor. Dacă este o familie cu studii cel puțin medii și pasionată de educație, copiii vor gusta din frumusețea învățării.

Pe de altă parte, un lucru important este relația pe care părinții ar trebui să o aibă cu cadrele didactice. Comunicarea trebuie să fie una eficientă. Trebuie avut în vedere un efort comun privind dezvoltarea educațională a copilului.

Este important ca educația să fie făcută într-un mediu potrivit atât familial cât și școlar, dar și la timpul potrivit. Expresia „cei șapte ani de-acasă” este o realitate demonstrată și prin studii științifice. Copiii între unu și opt ani, cărora li se oferă un mediu prielnic de dezvoltare din partea părinților sunt echilibrați în viață și au capacitatea de a învăța (Lippman, 2005).

Literatura de specialitate subliniază foarte mult importanța implicării părinților în educația copiilor, iar rezultatele cercetării prezentate în Capitolul IV resping ipoteza de nul și accepta ipoteza de cercetare confirmându-se astfel importanța implicării părinților în privința randamentului școlar al copiilor. Cred că implicarea părinților în educația copiilor totdeauna aduce rezultate benefice și compensează chiar și factorii genetici ai copilului.

În capitolul III am prezentat pentru început tipul de cercetare. Această cercetare reprezintă un studiu descriptiv, de tip corelațional, urmărindu-se stabilirea unei corelații între cele două variabile. Cercetarea este de tip cantitativ. Subiecții vor fi chestionați o singură dată, se vor aplica instrumente de măsurare, ceea ce face ca studiul să fie transversal.

Instrumentul pe care l-am folosit pentru prima variabilă, implicarea părinților, a fost un chestionar cu 36 de itemi aplicat unui număr de 45 de părinți, câte un părinte – tata sau mama pentru fiecare copil, din clasa a doua și a treia. Pentru variabila a doua am folosit notele din catalog.

Rezultatele obținute vor fi corelate pentru a stabili relația între implicarea părinților în viața copiilor și rezultatele școlare ale acestora măsurarea fiind făcută pe o scală de interval.

Se vor face comparații între datele obținute, introduse pe o scală valorică și se va vedea dacă ipoteza se confirmă.

În cazul în care scorurile obținute nu ilustrează o corelație între variabila independentă și cea dependentă înseamnă că ipoteza de cercetare nu este confirmată, fiind acceptată ipoteza de nul, adică nu există o relație semnificativă între implicarea părinților în viața copiilor și rezultatele școlare ale acestora.

În capitolul IV, cu ajutorul analizei statistice, am prezentat rezultatele acestei cercetări. Am observat frecvența elevilor din cele două clase, 26 de copii pentru clasa a doua și 19 pentru clasa a treia, genul elevilor (frecvența pe genuri): 23 de băieți și 22 de fete. Apoi am prezentat o serie de comparații cum ar fi: clasă – sex, clasă – note, gen – note.

Cât privește variabila a doua (notele) acestea se încadrează într-o scală de la 7 la 10. Doar doi elevi care au obținut nota 7 și cinci care au obținut nota 8. Majoritatea însă au obținut note de 9 și 10, 22 de elevi au primit nota 9 și 16 elevi au primit nota 10. Potrivit analizei descriptive, la un total de 45 de elevi nota minimă este 7, iar nota maximă 10.

Am prezentat probele analizei statistice pentru verificarea ipotezelor, folosind pentru aceasta coeficientul de corelație r de Pearson. Conform analizei statistice am obținut valoarea coeficientului de corelație r de Pearson ($r = .505$), iar nivelul de semnificație statistică ($p = .000$). Aceasta arată că ipoteza de nul H_0 a fost respinsă, deci ipoteza de cercetare H_1 este acceptată ceea ce înseamnă că, există o relație semnificativă din punct de vedere statistic între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora.

Discuții

În urma cercetării am constatat că implicarea familiei în educația copiilor are un efect major asupra randamentului școlar al copiilor. Rezultatele analizei statistice confirmă

cercetările precedente din acest domeniu.

Prin urmare pot spune că insuccesul școlar al copilului este influențat mai mult către mediul în care copilul trăiește, respectiv familia în primul rând și societatea în al doilea rând. Se confirmă cât de important este mediul familial pentru dezvoltarea educațională a copiilor (Sălăvăstru, 2004).

De asemenea s-a subliniat și importanța legăturii care se stabilește între școală și familie (Sui-Chu, 2003). Cu cât legătura aceasta este mai strânsă cu atât copilul poate fi influențat în mod pozitiv pentru rezultate școlare deosebite. Se confirmă de asemenea importanța implicării părinților în educația copiilor chiar de la o vârstă timpurie, receptivitatea lor fiind foarte mare în această perioadă (Sy et al., 2007).

Famiile în care părinții își iau timp pentru a-i ajuta pe copiii lor să învețe alfabetul, chiar din grădiniță se vor bucura să vadă la copiii o capacitate de a raționa bine dezvoltată, precum și abilitatea de a scrie și a citi corect încă din primii ani de școală (Senechal, 2006).

Un alt factor important pe care sociologii l-au studiat a fost relația dintre părinții copilului: iubirea dintre aceștia, respectul reciproc, precum și grija părintească vor crea o atmosferă bună în cămin care va aduce satisfacție deosebită (Korkmaz, 2007).

Întrucât forma de vorbire este expresia structurii sociale (Bernstein, 1978), este evident că vocabularul și limbajul părinților influențează foarte mult educația copiilor.

Chiar în cazul copiilor cu probleme serioase de comportament, implicarea constantă a celor doi părinți a adus rezultate semnificative în recuperarea copiilor și creșterea rezultatelor lor școlare (Cookstoon și Finlay, 2006).

Indiferent de limba vorbită, de gruparea etnică, implicarea părinților are un impact pozitiv asupra dezvoltării școlare a copiilor (Shuk și Hughes, 2006).

Toate aceste cercetări subliniază importanța implicării părinților în educația copiilor în vederea obținerii unor rezultate școlare deosebite.

În final pot spune că cercetarea de față se încadrează perfect în tabloul general al cercetărilor anterioare confirmând încă o dată relația semnificativă între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar.

Concluzii

Pe baza analizei rezultatelor acestei cercetări pot fi enumerate următoarele concluzii:

1. Există o relație semnificativă din punct de vedere statistic între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora.
2. Cercetările din acest domeniu sunt susținute de rezultatele acestei cercetări.
3. Educația reprezintă un aspect major în viața copiilor și tinerilor.
4. Implicarea părinților în educația copiilor este un imperativ pe care nu putem să nu-l luăm în seamă.
5. Cadrele didactice împreună cu părinții pot face echipă în susținerea demersului educațional.

Implicații

În primul rând cred nu foarte mulți părinți conștientizează importanța și locul pe care îl au în educația copiilor lor. În acest sens cred că sunt necesare eforturi substanțiale din partea tuturor factorilor responsabili cum ar fi: sociologi, pedagogi, psihologi, asociații educaționale (O.N.G.-uri), asociații ale părinților chiar ale Ministerului Educației Naționale.

În al doilea rând cred că este necesară o implicare activă din partea părinților în acest proces educațional. Societatea contemporană lansează o serie de provocări pe care

părinții le pot prinde, mai puțin implicarea efectivă în educația copiilor, fapt care poate prejudicia dezvoltarea acestora. Se poate întâmpla ca părinții să fie ispitiți să se implice doar superficial, de aceea subliniez importanța unei implicări active.

În al treilea rând cred că perseverența din partea părinților în demersul lor de implicare în educația copiilor joacă un rol important. Perseverența trebuie să fie un cuvânt de ordine în orice domeniu cu atât mai mult în cel al educației. Este posibil ca părinții să conștientizeze importanța rolului lor în educația copiilor și să se implice activ dar fără perseverență nu se pot aștepta la rezultate deosebite.

În al patrulea rând există riscul ca părinții să vrea să se implice dar să nu găsească cele mai bune metode. Ar fi necesar în sensul acesta să cu cunoască elemente ale psihologiei copilului cum ar fi temperamentul copilului, personalitatea lui și apoi în funcție de acestea să găsească cele mai potrivite metode. Informațiile necesare pot fi obținute prin studiu personal sau prin consultarea unui psiholog școlar.

Recomandări

Pornind de la rezultatele cercetării care precizează o relație semnificativă între implicarea părinților în educația copiilor și randamentul școlar al acestora se pot fi făcute câteva recomandări specifice pentru părinți:

1. Să creeze acasă un mediu bun de învățare. Să sprijine învățarea, prin desfășurarea de activități zilnice cu copilul. Să citească cu el. Să-i verifice tema. Să-i limiteze accesul la TV sau la jocurile video.

2. Să discute permanent cu copilul despre ce se întâmplă la școală. Să-i pună întrebări specifice, legate de activitatea din clasă, de profesori și de alte acțiuni suplimentare.

3. Să își pregătească copilul pentru a învăța. Să le prezinte școala ca fiind interesantă și importantă și să le precizeze faptul că se constituie în parteneri valoroși.

4. Să discute cu profesorii copiilor lor. Să stabilească o relație adecvată cu ei. Să conștientizeze faptul că fiecare are de învățat de la celălalt. O convorbire telefonică scurtă sau o întâlnire la școală sau acasă la copil îi pot uni pe amândoi, în scopul de a-l ajuta pe copil.

5. Să participe la evenimentele din școală. Ședințele cu profesorii, evenimentele sportive și jocurile în școală - toate le oferă șansa de a-i cunoaște pe profesorii copilului lor. Mai mult de-atât, copilul va fi foarte mândru când părinții săi merg la școală.

6. Să fie pregătiți. Să cunoască profesorii, orarul copilului și regulile din școală. Să știe ce tip de temă i se dă și în cât timp trebuie să finalizeze.

7. Să se ofere voluntari. Să ceară membrilor comunității să procedeze în mod similar. Implicarea adulților îmbunătățește activitatea școlii. Fiecare acțiune din școală trebuie făcută cu entuziasm.

8. Să se implice în organizațiile care sprijină colaborarea părinte-profesor și în reforma școlii. Să învețe cum funcționează consiliul școlii respective. Să ajute conducerea la stabilirea de reguli. Să ceară sfatul unui profesor, al directorului sau al altui părinte în legătură cu modul în care se pot implica (Dogget, 1987).

Dacă lucrurile se desfășoară într-o astfel de manieră în final se poate spune că implicarea părinților în educația copiilor influențează nu doar randamentul școlar ci îi pregătește mai bine pentru viață.

Lucrul acesta, înseamnă formarea de adulți pe care societatea, biserica și chiar Dumnezeu se pot baza.

ANEXA A

TABEL FRECVENȚĂ SCORURI

Total chestionar

Scoruri	Frecvență	Procent
80	2	4,4
81	1	2,2
82	1	2,2
83	1	2,2
84	1	2,2
85	2	4,4
87	2	4,4
88	1	2,2
90	2	4,4
91	3	6,7
94	4	8,9
95	4	8,9
98	1	2,2
100	2	4,4
101	3	6,7
102	2	4,4
107	1	2,2
109	1	2,2
110	1	2,2
112	1	2,2
114	1	2,2
115	1	2,2
116	1	2,2
122	1	2,2
124	1	2,2
126	1	2,2
128	1	2,2
134	1	2,2
138	1	2,2
Total	45	100,0

Total chestionar – Note

Scor	Notele primite de elevi				Total
	7	8	9	10	
80			2		2
81			1		1
82			1		1
83			1		1
84	1				1
85				2	2
87		1	1		2
88		1			1
90		1	1		2
91	1	1	1		3
94			3	1	4
95			2	2	4
98			1		1
100			2		2
101			2	1	3
102		1	1		2
107				1	1
109				1	1
110			1		1
112				1	1
114			1		1
115			1		1
116				1	1
122				1	1
124				1	1
126				1	1
128				1	1
134				1	1
138				1	1
Total	2	5	22	16	45

Total chestionar – Sex

Scor	Sexul elevilor		Total
	Baieti	Fete	
80		2	2
81	1		1
82	1		1
83	1		1
84		1	1
85	1	1	2
87	1	1	2
88	1		1
90	2		2
91	2	1	3
94	2	2	4
95	3	1	4
98	1		1
100	1	1	2
101		3	3
102	1	1	2
107		1	1
109		1	1
110		1	1
112		1	1
114	1		1
115		1	1
116	1		1
122	1		1
124	1		1
126	1		1
128		1	1
134		1	1
138		1	1
Total	23	22	45

Total chestionar – Clasa din care face parte elevul

Scor	Clasa din care face parte elevul		Total
	Clasa a II-a	Clasa a III-a	
80	1	1	2
81	1		1
82	1		1
83		1	1
84	1		1
85		2	2
87	2		2
88	1		1
90	1	1	2
91	3		3
94	1	3	4
95	2	2	4
98	1		1
100	1	1	2
101	2	1	3
102	1	1	2
107		1	1
109	1		1
110	1		1
112		1	1
114		1	1
115	1		1
116	1		1
122		1	1
124	1		1
126		1	1
128	1		1
134		1	1
138	1		1
Total	26	19	45

ANEXA B

RELIABILITY COEFFICIENTS

Reliability coefficients

N of Cases = 45,0

N of Items = 36

Alpha = ,9073

ANEXA C

TABEL COEFICIENTUL PEARSON

PEARSON

		Notele primite de elevi	Total
Notele primite de elevi	Pearson Correlation	1,000	,505
	Sig. (2-tailed)	,	,000
	N	45	45
Total chestionar	Pearson Correlation	,505	1,000
	Sig. (2-tailed)	,000	,
	N	45	45

ANEXA D

CHESTIONAR -IMPLICARE PĂRINȚI ÎN EDUCAȚIA COPILOR

Dumneavoastră și cadrele didactice puteți colabora ajutând copilul în dezvoltarea lui. În sensul acesta chestionarul își propune să evalueze gradul de implicare a părinților în educația copilului.

Vă asigurăm de confidențialitatea datelor și vă rugăm să răspundeți cu sinceritate pentru ca rezultatele cercetării să fie obiective.

Vă rog să bifați în dreptul itemilor de la 1 la 10 cifra corespunzătoare afirmațiilor de mai jos.

- 0. - Niciodată
- 1. - O dată sau de două ori pe an
- 2. - Aproape în fiecare lună
- 3. - Aproape în fiecare săptămână
- 4. - Mai mult decât o dată pe săptămână

Nr. crt.	Declarații	0	1	2	3	4
1	Anul școlar trecut ați sunat pe învățătoarea copilului dv.					
2	Anul școlar trecut învățătoarea v-a sunat pe dv.					
3	Anul școlar trecut ați vorbit personal învățătoarei copilului dv.					
4	Anul școlar trecut învățătoarea v-a abordat personal.					
5	Anul școlar trecut ați primit un mesaj de la învățătoarea copilului dv.					
6	Anul școlar trecut ați fost invitat la școala copilului dv. pentru un eveniment special.					
7	Anul școlar trecut ați vizitat școala pentru un eveniment special.					
8	Anul școlar trecut ați fost invitat să participați la ședință cu părinții.					
9	Anul școlar trecut ați participat la ședință cu părinții					
10	Anul școlar trecut ați participat la o întâlnire în interesul școlii					

Pentru itemii de la 11 la 32 afirmațiile corespunzătoare grilei de la 0 la 4 se schimbă.

		Deloc 0	Puțin 1	Mediu 2	Mult 3	Foarte mult 4
11	Vă simiți binevenit la școala copilului dv.					
12	Vă simțiți bine vorbind cu învățătoarea copilului dv.					
13	Simțiți că învățătoarea are grijă de copilul dv.					
14	Credeți că învățătoarea copilului este interesată în a vă cunoaște.					

15	Vă simțiți confortabil vorbind cu învățătoarea despre copilul dv.					
16	Simțiți că învățătoarea oferă atenție sugestiilor dv.					
17	Puneți întrebări învățătoarei sau dați sugestii pentru copilul dv.					
18	Oferiți clasei lucruri cum ar fi: cărți, CD-uri etc.					
19	Citiți cu copilul dv.					
20	Cumpărați copilului cărți.					
21	Vă jucați acasă jocuri ca să înțeleagă lucruri noi.					
22	Sunteți voluntar la școala copilului dv.					
23	Cât de mult vă ajutați copilul la efectuarea temelor?					
24	Cât de mult vă implicați în activități educaționale în afara școlii?					
25	Stabiliți un orar de lucru pentru copil?					
26	Cât de mult vă încurajați copilul?					
27	Câte finanțe, investiți în educație în mod particular?					
28	Cât de mult timp investiți în educația copilului?					
29	Credeți că implicarea părinților aduce rezultate benefice pentru copii.					
30	În ce măsură credeți că implicarea părinților creează aspirații nobile pentru copil?					
31	Cât de mult cunoașteți capacitățile copilului(intelectuală, hobby, abilități practice)?					
32	Cât de mult acces are copilul dv. la informații (reviste, calculator, TV, etc.) utile din punct de vedere educațional?					

Pentru itemii de la 33 la 36 afirmațiile corespunzătoare grilei de la 0 la 4 se schimbă din nou.

		Dezacord total	Dezacord	Nu sunt sigur	De acord	Total de acord
33	Considerați că școala este un loc bun pentru copilul dv.					
34	Colectivul școlii desfășoară lucruri bune pentru copii.					
35	Aveți încredere în personalul școlii.					
36	Școala face un lucru bun în pregătirea copiilor pentru viitor.					

REFERINȚE

- Addington, A. L. (2005). Following in her footsteps: Revisiting the role of maternal education on adolescents' college plans. *Gender Issues*, 22(2), 31-41. doi:10.1007/s12147-005-0013-3
- Akers, G. (1994). Nurturing faith in the Christian School. *The Journal of Adventist Education*, 56(2), 6.
- Anderson, K. J. și Minke, K. M. (2007). Parent involvement in education: Toward an understanding of parents' decision making. *The Journal of Educational Research*, 5(8), 311-323. doi:10.3200/JOER.100.5.311-323
- Badenas, R. (2003). *Teaching through parables: Following Jesus*, Silver Spring, MD: Institute for Christian Teaching.
- Barry, L. K. și Fleming, F. M. (1990). Family cohesion, expressiveness and conflict in alcoholic families. *British Journal of Addiction*, 85, 81-87. doi:10.1111/j.1360-0443.1990.tb00626.x
- Baumrind, D. (1980). New directions in socialization research. *American Psychologist*, 35, 639-652. doi:10.1037/0003-066x.35.7.639
- Bernard, H. W. (1972). *Psychology of learning and teaching*. New York: McGraw-Hill.
- Bernstein, B. (1978). *Studii de sociologie a educației*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Blamires, H. (1978). *The christian mind*. South Bend, IN: Servant Publications.
- Bocoș, M. (2003). *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință.
- Carter, R. S., și Wojtkiewicz, R. A. (2000). Parental involvement with adolescents education: Do daughter or sons get more help. *Adolescence*, 35(137), 29-44.
- Cookstoon, J. T. și Finlay, K. A. (2006). Father involvement and adolescent adjustment: Longitudinal finding from add health. *Fathering*, 4(2), 137-158.
- Dogget, M. (1987). Staff development: Eight leadership behaviors for principals. *NASSP Bulletin*, 71(497), 1-10.
- Dubin, R. (1951). *Human relations in administration: The sociology of organization with readings and cases*. New Jersey: Prentice-Hall.

- Erion, J. (2006). Parent tutoring: A meta-analysis. *Education and Treatment of Children*, 29(1), 79-106.
- Espinosa, S. (1976). The principal as a supervisor. *Adventist Education*, 39(1), 20-21.
- Fisher, B. (2005). *Promoting biblical literacy in the elementary classroom*. Cooranbong, New South Wales, Australia: Avondale College.
- Flanders, N. A. (1998). *Teacher influence, pupil attitudes and achievement*. Washington, DC: Office of Education, U.S. Department of Health, Education and Welfare.
- Garcia, C. C., Palacios, N., Bailey, B., Silver, R., DiMartino, L. și Chin, C. (2001). Parental involvement in children's education: Lessons from three immigrant groups. *Parenting: Science and Practice*, 2(3), 303-324. doi:10.1207/S15327922PAR0203_05
- Garland, D. J. și Carry, J. R. (1988). The effects of personality perceived leader behavior on performance in college football. *The Psychological Record*, 38(1), 237-247.
- Germain, J. (2006). *Încrederea în sine a adolescentului*, București: House of Guides.
- Gilly, M. (1976). *Elev bun, elev slab*. București: Didactică și Pedagogică.
- Greenleaf, R. K. (1977). *Servant leadership*. New York: Paulist Press.
- Griffin, R. W. (1984). *Management*. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Hall, G. (1980). Beloved leaders. The principal's role in setting school climate, *ED*, 288 (239).
- Hein, E. și Nicholson, M. J. (1986). *Contemporary leadership behavior: Selected readings*. Homewood, IL: Scott, Freeman and Company.
- Hemphill, J. K. (1999). *Situational factors in leadership*. Columbus, OH: State University.
- Holmes, A. (1994). *The idea of a christian college*. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Hyson, M. (2003). Putting early academics in their place. *Educational Leadership*, 60(7), 20-23.
- Iluț, P. (2005). *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Bucuresti: Polirom.
- Ionescu, M. și Bocoș, M. (2001). *Cercetarea pedagogică și inovația în învățământ, în Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Korkmaz, I. (2007). Teachers' opinions about the responsibilities of parents, schools and teachers in enhancing student learning. *Education*, 127(3), 389-399.
- Lall, B. M. și Lall, G. (1979). *Dynamic leadership*. Mountain View, CA: Pacific Press.

- Lall, B. M. și Lall, G. (1994). *New dynamic leadership*. Berrien Springs, MI: Greetanjali.
- Lewin, K., Lippit, R. și White, R. K. (1939). Patterns of aggressive behavior in experimentally created social climate. *Journal of Social Psychology*, 10, 271-299. doi:10.1080/00224545.1939.9713366
- Lippman, L. (2005). *Indicators of children, family, and community connections*. Washington, DC: Office of the Assistant Secretary for Planning and Evaluation U.S. Department of Health and Human Services.
- Minulescu, M. (2006). *Relația psihologică cu copilul tău*. Bucurest: Psyche.
- Moran de Jouffrey P. (2005). *Psihologia copilului*. București: Psyche.
- Oliva, P. F. (1989). *Supervision for today's schools*. White Plain, NY: Longman.
- Pierson, R. H. (1978). *Beloved leaders*. Mountain View, CA: Pacific Press.
- Pigors, P. J. W. (1995). *Leadership or domination?* Boston, MA: Houton Mifflin.
- Pourtois, J. P. și Desmet, H. (1991). Quelques determinants familiaux de la trajectorie scolaire et sociale. *Revue Francaise de Pedagogie*, 96, 5-15.
- Radu, I. și Ionescu, M. (1987). Cercetarea pedagogică – moment al perfecționării și creativității. În *Experiență didactică și creativitate* (pp. 136). Cluj-Napoca: Dacia.
- Richman, B. M. și Farmer, R. N. (1977). *Leadership, goals and power in higher education*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Saint-Jacques, D., Drapeau, S. și Beaudoin, D. (2006). Parent involvement practices in child protection: A matter of know-how and attitude. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 23(2), 196-215. doi:10.1007/s10560-005-0042-5
- Sălăvăstru, D. (2004). *Psihologia educației*. Iași: Polirom.
- Sayforth, J. T. și Nowinski, E. M. (1997). Administrator feedback can improve classroom instruction. *NASSP Bulletin*, 71(503), 47-50.
- Senechal, M. (2006). Testing home literacy model: Parent involvement in kindergarten is differently related to grade 4 reading comprehension, fluency and reading for pleasure. *Scientific Studies of Reading*, 10(1), 59-87. doi:10.1207/s153299xssr1001_4
- Sire, J. W. (1990). *Discipleship of the mind*. Downers Grove, IL: InterVarsity Press.
- Sisk, H. L. și J Clifton W. (1981). *Management and organization*. Cincinnati, OH: South-Western.
- Stănciulescu, E. (1997). *Sociologia educației familiale*. Iași: Polirom.
- Stogdill, R. (1948). Personal factors associated with leadership: A survey of the literature. *Journal of Psychology*, 25, 35-71.

- Sudds, G. (2007). *Adventist elementary education: Our Father's plan for "No child left behind"*. Extras de la <http://circle.adventist.org/files/nadspiritual/FathersPlan.pdf>
- Sui-Chu, E. H. (2003). Teachers' views on educational decentralization towards parental involvement in an Asian educational system: The Hong Kong case. *International Studies in Educational Administration*, 31(3), 58-75.
- Sullivan, R. L. și Wircenski, J. W. (1987). Clinical supervision: The role of the principal. *NASSP Bulletin*, 71 (497), 20-23.
- Sy, S. R., Rowley, S. J. și Schulenberg, J. E. (2007). Predictors of parental involvement across contexts in Asian American and European American families. *Journal of Comparative Family Studies*, 38(1), 1-29.
- Thomas, V. și Ogletree, E. J. (1986). *Administrative style and leadership effectiveness*. Extras de la <http://eric.ed.gov/?id=ED289221>.
- Weber, C. A. (1991). *Fundamentals of educational leadership*. New York: Exposition Press.
- Weber, J. R. (1987). Instructional leadership: Context and challenge. *OSSC Bulletin*, 31(3), 288.
- Wentzel, K. R. și Feldman, S. S. (1999). Relations of cohesion and power in family dyads to social and emotional adjustment during early adolescence. *Journal of Research on Adolescence*, 6(2), 225-244.
- White, E. G. (1923). *Fundamentals of Christian education*. Nashville, TN: Southern.
- White, E. G. (1948). *Education*. Mountain View, CA: Pacific Press.
- White, E. G. (1962). *Testimonies to ministers and Gospel workers*. Mountain View, CA: Pacific Press.
- White, E. G. (1995). *Îndrumarea copilului*. București: Viață și Sănătate.
- White, E. G. (1996). *Căminul adventist*. București: Viață și Sănătate.
- White, E. G. (1997). *Sfaturi pentru părinți, educatori și elevi*. București: Viață și Sănătate.
- Wong, S.W. și Hughes, J. N. (2006). Ethnicity and language contribution to dimension of parent involvement. *School Psychology Review*, 35(4), 645-662.
- Yan, W. și Lin, Q. (2005). Parent involvement and mathematics achievement: Contrast across racial and ethnic groups. *The Journal of Educational Research*, 99(21), 116-127. doi.10.3200/JOER.99.2.116